

WAYUUNAIKI

Ambiente sano y derechos bioculturales

T-294-2014

Corte Constitucional

Accionante: Comunidad Venado, perteneciente al pueblo Zenú

Accionado: Corporación Autónoma Regional de los valles del Sinú y del San Jorge - CVS, Empresa de Servicios Públicos CORASEO S.A., El Ministerio del Interior - Dirección de Consulta Previa y Dirección de Asuntos Indígenas, ROM y Minorías.

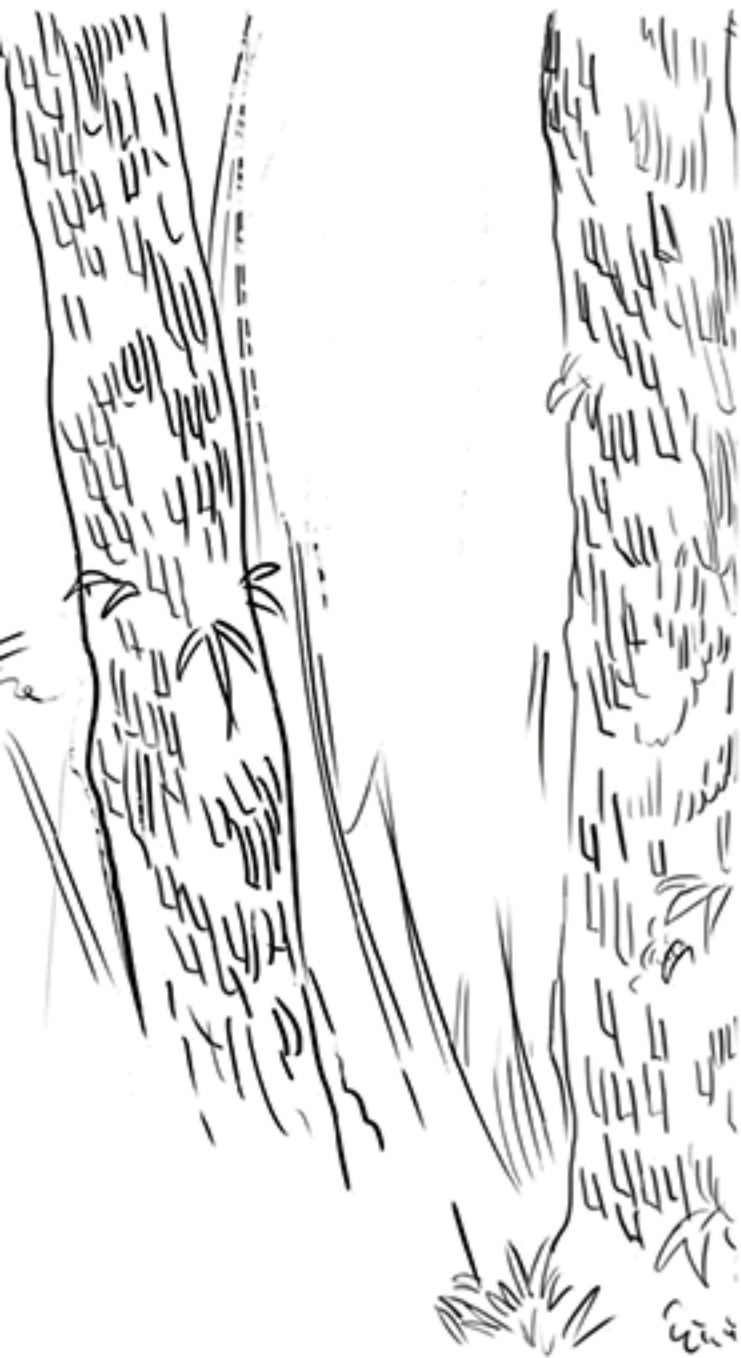

**T -Piantua po'looin shikii mekie'etasalü shikii pienchi
-piama miirü po'loo pienchimüin.**

Pütchii natúmaa naa akümajakaa tü karraloütaa jüchikii tü ajütpalakaa.

Aikajashikaa pütchii : naa wayuukanaa jülüjekaa tü Mma chakaa wöpümüinka.
Aikajanakaa amüin pütchii ; napüshüalee naa alijuna jikipükaa tü laülapiaka erra
nayataiin jünaiin tü asajakaa jüwashirrüin tü Mma nakorrotkaa naa wayuukanaa.

¿Jamüsü wanee choüjawaa Tü ajütpalakaa?

Tü asajünakaa yaa Jülü tü karraloütakaa jia tü kajütakaa jüchiiki jünaijee tü aküatpaka otta müsia tü ajütpalekaa namüin naa wayuukana jülü tü noümainkaa , otta jiaa naa alijünaa ekerrütein jülü jümain wayuu chekasü nasakiirrüinjanain palajanaa. Jüpüla tü ekerrütakaa.

Naa wayuukana achünychii nee noülanüin jiimatüin jülü tü naküatpakaa jülü tü noümainka.

¿Jamaküatpa tü jikisaka mainn tü ajütpalaa jülü tü karraloütakaa?

Naa wayuukanaa wopüjewolikaa kepiatüjiliaa jülü tü Mmaka eirrü jümaa noümainin jiaa Müloü jülüjayaa tü Mmaka jümainwa maii wanee naitüin nayaa eipirrailikaa wayuu jülüjee noümain naapayaaiin wanee jümaa tiaa müimaa jiaa esü wanee yatawaa jüpülaa nakorröläin tün tü Mmapaka naa wayuukanaa.

Jülü wanee Mma erra müloüin tü wüinkaa, wanee alijuna asaijülü jüwashirrüin tü Mmaka, akümajeshii wanee ojootia tü yarrütsükaa jülüje noümain naa wayuukanaa, nashejen joo nayakanii apünüsü manüin tü karraloütaka jüpüla nañajüntün tü ayatawakaa

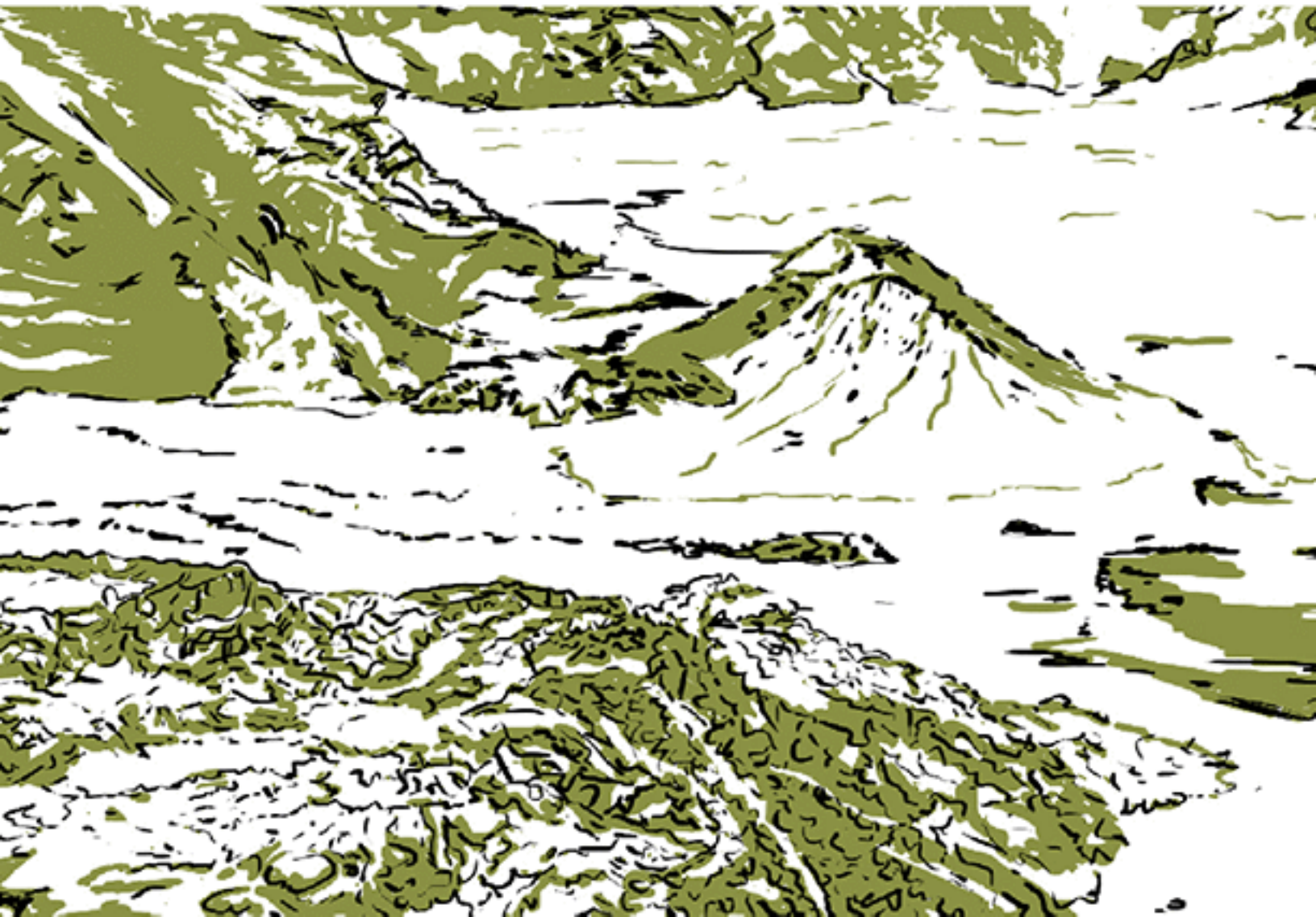
Jiasaa jaüjee tiaa chií wayuu jiikipükaa na wayuukana chaa wüinpümüin nüikajerrün pütchii namüiin naa jiikipükaa laülapiaa „Jüpülaa jüshowalenüitün tia ayatawakaa, kaa wameii ayatawaa mojúküatpasü otta müsiaa nojotsü eii tü asakirrika palajanaa. Jülü noümain naa wayuukanaa.

Jiaa sa joo naa oo jikiipüjanaka tü laülapiakaa erra nayaataiin naa akümajeshiikaa joo tü ojootia tü yarrütsükaa aikashii karraloütaa jüpülaa jüjüttinnüin tü natkaka achiirrüa naa wayuukanaa jülü tü noümainkat, aküjashii nalaiin nojotsü pejeiin nepiaa na wayuukanaa jünai Tü otojooko tü Mma jüpülaa tü yarrütsükaa müshii jülü joo tü nanitkikat.

¿Jetsü maii tü ajütpalaka mojütükaa aküatpaa?

Waimaa tü ajütpalekaa mojúküatpatkaa aküatpaa natümaa naa otojeshiikaa Mma jüpülaa tü yarrütsükaa, nojotsü Tü asakirrakaa palajanaa alatchii jümünapünaa naküatpaa naa wayuukana.

¿Jamüsü jünitkii tü karralöüta yootokaa jüchiikii tü ajütpalakaa T -piantua po'looin shikii mekie'etasalü shikii pienchi -piama miirü po'loo pienchimüin?

Tü laülapiaa müloüskaa erra jükümajünüin tü ajütpalaa jia saa joü tü jüyaaka -piama miirü po'loo pienchimüin, aitaanüsü wanee pütchii namüin naa jikipükaa laülapia jüpülaa jamüin müin nayaa jümüin naniitkii na wayuukana kaa nayaiin alüwataiin jünain Tü noümainkat. Nayaa errajaka kasaiin wayuu mojüsü ö anasü namüin nayaakanii Jülü tü noümiakat.

Lootüsü tü 'pütchiikaa natümaa:

- ☉ Tü ayatawakaa nairrünjatkaa naa atoreshikaa Mma Jüpülaa ejitaa tü yarrütsükaa, mojüküatpaleerrü wanepiaa jüpüshualee jüküatpaa tü Mmapakaa namüin yaa wayuukanaa.
- ☉ Nojolüin ejatüin tü asakirrakaa palajanaa mojüküatpakaa jiikii tü nayatainkaa aküjashii nee nalaiin namüin naa anoütüshiikana tü ajütpakalaa jülü tü laülapiaakaa müloüskaa.
- ☉ Nojotsü asakirrakaa jünain jamerrüin naküatpaa naa wayuukanaa jülü tü noümainkaa jümaa tü wüinkaa jümaa jüpüshualee tü juwashirrüin Mma namüin naa wayuukanaa.
- ☉ Mojüküatpasü tü ayatawakaa natümaa jülü noümain naa wayuukanaa nojotsü nanoütüin jüküatpa chiif wüin nasakaa naa wayuukanaa.

Otta müsiaa naa ayatashikaa jülü tü laülapiakaa mülöüskaa , mojküatpasü tü nayatainnkaa kaa nojolüin nanoüjün jünaii tü naküatpaa otta müsiaa tü najütpakalakaa naa wayuukanaa jünaijee tü noümainkat akasha jiaa nojotsü wayuu keepiian jüutpaa tü Mmaa erra otojüintüin tü Mma Jüpülaa ejitaa tü yarrütsükaa jüpüshualee tü nayatainkaa mojküatpasü Jaüjee nekeerrütüin jümaa tü nerralakaa wayuumaiin namüin naa wayuukanaa jülü tü noümainkaa.

Müsüsaa tü laülapiakaa müloüskaa jüjüttirrüin tü nayatain naa otojüshiika Mma jülülaa aitawaa tü yarrütsükaa. Otta müsiaa walaintü Jümülian tü Mmapakaa natümaa jaü Tü nañajalakaa.

¿Kasa jünoütakaa tü ashesükaa jüchiiki tü ajütpaleekaa T -piantua po'looin shikii mekie'etasalü shikii pienchi -piama miirü po'loo pienchimüin ?

Jüjütpala tü Jüsanajaakaa tü Mmapakaa

Jünitkii Tü karraloütakaa jüchiikii tü ajütpalaakaa nojotsü nerrünjatün amüiwaa tü jüwashirrüin Mma wanawäntü atümawä jüwashirrüin tü Mmakaa.

Ajüpalakaa jüchiikii tü anakaa jülü tü wüleskaaa

Jiaa tü anakaa jülü tü aküatpakaa otta müsiaa anoütaa jüpüshualee tü kasa anaskaa japaakaa tü Mmakaa makaa jain tü jüwashirrüinkaa anakaa atümaa wayuu jülü noümainkat. jiaa nee tü anakaa Jümaa Tü eiiwakaa Mma otta müsiaa eii tü anaakaa jülüjee tü wüin palatsükaa Julü tü noümainkat naa wayuukanaa.

Ajütpalakaa jünain tü anoütakaa Tü Jüsanaleekaa tü Mmakaa

Tü ajütpaleekaa ashajasü jüchiikii tü Kasaa anaii natümaa naa wayuukana jülü tü noümainkat nayaa anoütaka tü ayatawaa jünain tü kasa anaskaa akümalasüskaa jünaijee tü aküatpakaa jümaiwalee maii . Tü laülapia müloüskaa ya jülü Mma colompia cheekasü akümajirrain wanee ayatawaa müloü Jüpülaa aiimajününtüin tü aküatpakaa otta müsiaa tü ajütpalakaa namüin naa wayuukana jülü tü noümainkat.

